

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

EKOLOGICZNIE NIE TYLKO OD ŚWIĘTA EKOLOGICKÝ NEJEN O SVÁTCÍCH WARSZTATY

ENVIRONMENTALLY FRIENDLY NOT ONLY DURING THE HOLIDAYS WORKSHOPS

Prowadzące: doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D., Mgr. Aleksandra Starzyńska, Ph.D. (UP)

Miejsce realizacji: Katedra Sławistyki, Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu (UP)

Data realizacji: 1 grudnia 2022 r.

Grupa docelowa: studenci uczący się języka polskiego jako obcego (B2+/C1)

Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne (90 minut)

Cel warsztatów:

Rozwijanie umiejętności słuchania i czytania ze zrozumieniem, pisania, mówienia (relacjonowanie, dyskusja, prezentacja). Budowanie postawy świadomego konsumenta, odpowiedzialnej konsumpcji oraz dążenia do zrównoważonych świąt (zrównoważonego życia). Zwrócenie uwagi na problem marnotrawstwa, w tym marnowania żywności. Odwołanie się do idei *less waste*, *zero waste* i wprowadzenia ich w życie. Zdobycie świadomości, że wielkie zmiany są w dużej mierze efektem wielu małych decyzji poszczególnych konsumentów.

Metody: emocjonalna – wyzwalanie emocji poprzez odbieranie audiowizualnego tekstu popkultury (spot reklamowy); problemowa – analiza tekstu; elementy wykładu, heureka, burza mózgów, dyskusja.

Formy organizacji pracy: z całym zespołem warsztatowym, praca w grupach, praca indywidualna.

Materiały, środki i pomoce dydaktyczne: sprzęt elektroniczny: laptop z dostępem do internetu, projektor multimedialny, głośniki; fragmenty tekstu (w formie wydruku lub udostępnienie linku do tekstu, który uczestnicy odczytają na swoich telefonach z dostępem do internetu); trzy karty pracy (Załącznik 1, Załącznik 2, Załącznik 3).

Literatura podmiotowa:

Spot reklamowy IKEA – *Ile jedzenia marnujemy w sezonie świątecznym? Czas na zmianę. Spot 60"*, dostępny online: <https://www.youtube.com/watch?v=FfoXRwpt9Vk&t=1s> [dostęp: 1.12.2022]

Szczotka-Sarna Agata, *Poradnik ekologiczny. Zrównoważone święta bez marnowania, czyli w kierunku zero waste*, dostępne online: https://zrownowazoneswieta.pl/download/Zrownowazone_Swieta-poradnik-vol-3.pdf [dostęp: 1.12.2022]

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Literatura przedmiotowa:

Jedzenie prezentem na święta? Too good to go zbadało postawy Polaków, dostępny online:

<https://www.toogoodtogo.com/pl/press/swieta-bozego-narodzenia> [dostęp: 1.12.2022]

Pająk Łukasz, *Kilka prostych sposobów na bardziej ekologiczne i zrównoważone święta*, dostępne online: <https://włączoszczędzanie.pl/kilka-sposobow-na-bardziej-ekologiczne-swieta/> [dostęp: 1.12.2022]

Raport Banków Żywności 2020, dostępny online: https://bankizywnosci.pl/wp-content/uploads/2020/10/Raport_NieMarnujJedzenia_2020.pdf [dostęp: 1.12.2022]

Woźniak Karolina, *Wszystkiego niezmarnowanego, czyli bądź słoikiem w święta*, dostępny online: <https://www.toogoodtogo.com/pl/blog/wszystkiego-niezmarnowanego> [dostęp: 1.12.2022]

Źródła fotografii:

Obraz autorstwa rawpixel.com, https://pl.freepik.com/darmowe-zdjecie/kolacja-przy-choince_20122540.htm#page=4&query=st%C3%B3%C5%82%20wigilijny&position=21&from_view=search&track=ais

Obraz autorstwa lyashenko, https://pl.freepik.com/darmowe-zdjecie/rece-wiazanej-wezel-ciag-pakietow-prezent_1000760.htm#query=ekologiczny%20prezent&position=3&from_view=search&track=ais

Obraz autorstwa Freepik, https://pl.freepik.com/darmowe-zdjecie/mezczyzna-dekoruje-choinki_1447565.htm#query=sztuczna%20choinka&position=14&from_view=search&track=ais%22%3EFreepik%3C/a

Obraz autorstwa prostooleh, https://pl.freepik.com/darmowe-zdjecie/koncepcja-zima-facet-w-brazowym-plaszczu-sprzedawca-choinki_17036926.htm#page=3&query=choinka%20ekologiczna&position=37&from_view=search&track=ais

Przebieg warsztatów

Część wstępna

Na początku spotkania uczestnicy obejrzeni materiał filmowy reklamujący Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki (https://www.hec.platforma.us.edu.pl/?page_id=18) i zostali zapoznani z informacjami na temat działalności Funduszu.

Uczestnicy oglądają fragment spotu reklamowego IKEA (do 00:36). Zadaniem, nakreślonym przed rozpoczęciem oglądania, jest zrelacjonowanie wideo z uwzględnieniem opisu miejsca, bohaterów, przedmiotów oraz ze zwróceniem uwagi na czas przedstawionych wydarzeń, muzykę i emocje, które wywołuje filmik. Po obejrzeniu studenci proszeni są również o zastanowienie się, jaki problem ekologiczny porusza dany spot reklamowy. Po podaniu własnych sugestii, oglądają drugą część reklamy (od 00:36 do 00:59) i weryfikują swoje odpowiedzi.

Część główna

Cała grupa warsztatowa nawiązuje dyskusję na temat tego, czego poza żywnością w okresie świąt Bożego Narodzenia nabywamy w nadmiarze, co jeszcze jest często wtedy marnowane. Prosi się o podanie odpowiedzi na podstawie własnych obserwacji.

Uczestnicy zostają podzieleni na 3 grupy. Każda z grup otrzymuje kartę pracy i koncentruje się na przydzielonym jej problemie. Pierwsza grupa skupia się na zagadnieniu żywności (Załącznik 1), druga omawia kwestię prezentów (Załącznik 2), a trzecia – choinki i dekoracji świątecznych (Załącznik 3).

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Każda grupa, pracując metodą burzy mózgów, notuje zalecenia lub propozycje ekologicznych rozwiązań odnoszących się do przydzielonego zagadnienia (do każdego z nich załączono sugestie kwestii do omówienia). Następnie każda grupa otrzymuje fragment tekstu, który odpowiada omawianemu zagadnieniu (A: strony 12–21, B: strony 22–29, C: strony 30, 32–35). Zadaniem jest przeczytanie tekstu, wydobycie informacji i uzupełnienie listy ekologicznych rozwiązań o kolejne propozycje, które podpowiada tekst. Po wykonaniu zadania każda grupa występuje w roli eksperta i prezentuje stworzoną przez siebie listę świątecznych proekologicznych praktyk. Po wysłuchaniu prezentacji pozostali uczestnicy mają możliwość zadawania pytań grupie eksperckiej.

Część syntetyzująca

Podsumowanie i refleksja na temat naszego stylu życia, zbiorowej odpowiedzialności za to, co nas otacza oraz pomysłów na to jak, działając w sposób zrównoważony, możemy wpłynąć na indywidualny ślad ekologiczny. Zajęcia zakończyliśmy z poczuciem wzmocnionej świadomości konsumenckiej i proekologicznych praktyk, możliwych do zastosowania w trakcie zbliżających się świąt oraz w codziennych działaniach.

Uczestnicy wyrazili zainteresowanie prezentowanym zagadnieniem, uznali zajęcia za inspirujące. Byli zaangażowani w poszczególne zadania, aktywnie wypowiedali się na zadane tematy. Dla niektórych studentów zagadnienie odpowiedzialnej konsumpcji nie był obcy, wiele rozwiązań przytaczali z własnych doświadczeń, inni, zainspirowani pomysłami zgromadzonymi podczas zajęć, deklarowali wprowadzenie zmian w swoich dotychczasowych nawykach.

Propozycja pracy domowej (fakultatywnie): Proszę zrobić zdjęcie ilustrujące Twój sposób na niemarnowanie żywności w Świąta, ekologiczny prezent lub dekoracje świąteczne.

[załączniki – na kolejnej stronie]

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załącznik 1

EKO ŚWIĘTA – PROPOZYCJE EKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ

A. ŻYWNOSĆ

Świętujemy i nie marnujemy.

Zakupy żywności. Przygotowanie. Zagospodarowanie pozostałego jedzenia – co z nim zrobić?

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

B. PREZENTY

Prezent kupiony czy przygotowany własnoręcznie?
Prezenty dla wszystkich czy dla wybranej osoby? Sposób pakowania prezentów

C. CHOINKA, DEKORACJE

Jaka choinka? Żywa czy sztuczna? Cięta czy w doniczce? W doniczce czy w ogrodzie? Co zrobić z żywą choinką po świętach?
Ozdoby choinkowe. Święteczne dekoracje

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załącznik 2

EKO ŚWIĘTA – PROPOZYCJE EKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ

B. PREZENTY

Prezent kupiony czy przygotowany własnoręcznie? Prezenty dla wszystkich czy dla wybranej osoby?
Sposób pakowania prezentów

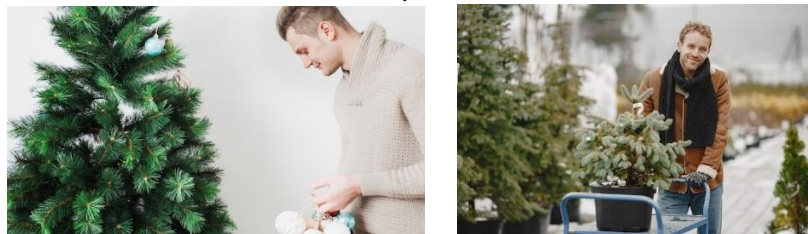
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

A. ŻYWNOSĆ

Świętujemy i nie marnujemy.
Zakupy żywności.
Przygotowanie.
Zagospodarowanie pozostałego jedzenia – co z nim zrobić?

C. CHOINKA, DEKORACJE

Jaka choinka? Żywa czy sztuczna? Cięta czy w doniczce? W doniczce czy w ogrodzie? Co zrobić z żywą choinką po świętach?
Ozdoby choinkowe. Świąteczne dekoracje

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załącznik 3

EKO ŚWIĘTA – PROPOZYCJE EKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ

C. CHOINKA, DEKORACJE

Jaka choinka? Żywa czy sztuczna? Cięta czy w doniczce? W doniczce czy w ogrodzie?
Co zrobić z żywą choinką po świętach?
Ozdoby choinkowe. Świąteczne dekoracje

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

A. ŻYWNOŚĆ

Świętujemy i nie marnujemy. Zakupy żywności.
Przygotowanie. Zagospodarowanie pozostałego
jedzenia – co z nim zrobić?

B. PREZENTY

Prezent kupiony czy przygotowany własnoręcznie?
Prezenty dla wszystkich czy dla wybranej osoby?
Sposób pakowania prezentów